

Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar 2011 – 2014

Självvärdering – företagsekonomi och närliggande huvudområden – master

Lärosäte: Sveriges lantbruks- universitet	Utvärderingsärende Företagsekonomi 643-6045-10
Huvudområde/område för examen: Företagsekonomi	Examen: Master

Fyll i lärosäte och huvudområde i rutorna ovan.

Självvärderingen består av tre delar. Den första syftar till att möjliggöra en bredare och mer fullständig resultatredovisning än den som kan ske genom de självständiga arbetena. I självvärderingen bör lärosätet därför redovisa, analysera och värdera de resultat som uppnåtts i förhållande till de mål som utvärderingen ska ske mot. Redovisningen ska syfta till att visa för de sakkunniga att studenterna (och därmed utbildningen) når de utvalda målen i examensbeskrivningarna. Viss redovisning av förutsättningar och processer kan dock göras för att lärosätet ska ha möjlighet att redogöra för hur det säkerställs att studenterna verkligen når målen. Det är dock inte processer och förutsättningar som ska bedömas av de sakkunniga utan utbildningens resultat, dvs. måluppfyllelsen. Enligt regeringens bedömning i propositionen *Fokus på kunskap – kvalitet i den högre utbildningen* (prop. 2009/10:139 s. 21) är det viktigt att utbildningarnas användbarhet för arbetslivet bedöms i Högskoleverkets utvärderingar. Detta bör därför beaktas i självvärderingarna.

Självvärderingen bör sammanlagt inte överstiga 60 000 tecken (cirka 20 A4-sidor), exklusive Högskoleverkets instruktioner och frågor samt lärosätets ifyllda tabeller. För vidare information om självvärderingen, se *Generell vägledning för självvärdering i*

Högskoleverkets system för kvalitetsutvärdering 2011-2014, 2011:4 R samt Högskoleverkets beslut om mål och kriterier för respektive utvärdering. För utvärderingen av företagsekonomi och närliggande huvudområden anges i dokumentet Utgångspunkter mål och kriterier FEK bedömargruppens preliminära uppfattning om hur det i det nya utvärderingssystemet tyngst vägande underlaget, urvalet av självständiga arbeten (examensarbeten), kan användas för bedömning av måluppfyllelse. Detta ger en fingervisning om vad som särskilt bör beaktas i självvärderingarna. Dokumentet finns tillgängligt i HSV Direkt.

Del 1

Examensmål 1

För masterexamen skall studenten

- a. visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,*
- b. visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet.

Allmänt

Studenter kan avlägga en generell masterexamen i företagsekonomi (FEK) vid SLU. Förutom denna möjlighet finns dessutom två masterprogram (med specifika utbildningsplaner), nämligen: "Miljöekonomi och företagsledning"/ "Environmental Economics and Management" (se Utbildningsplan med Dnr SLU ua 31-1549/07) och "Agrar ekonomi och företagsledning"/ "Agricultural Economics and Management" (se Utbildningsplan, Dnr SLU ua 31-1548/07). Målen för dessa två masterprogram handlar i grund och botten om att studenterna ska lära sig att förstå och själva genomföra företagsekonomiska analyser i allmänhet, och företagsekonomiska analyser inom miljöekonomi respektive jordbruksekonomi i synnerhet. Då SLU är ett forskningsintensivt universitet präglas undervisningen på alla nivåer i hög grad av tillämpade exempel från pågående forskning. Detta betyder att studenterna genom hela sin utbildning får ta del av resultat från aktuell och pågående forskning, såväl från SLU som från andra universitet och högskolor inom och utanför Sverige. Majoriteten av de studenter som följer dessa två masterprogram har sin kandidatexamen i FEK från ett annat lärosäte, dessutom är flera icke-svenskar, varför kurserna ges på engelska.

För att bygga på den företagsekonomiska grunden de har med sig får de en gedigen genomgång av marknadsföring ur ett hållbarhetsperspektiv (9,5 HST 2010), samt produktionsekonomi (12,3 HST 2010), båda om 15 hp (inleder båda våra masterprogram i FEK). Andelen studenter som godkändes i dessa kurser 2010 var: 87%, respektive 84%. Efter den första höstterminen, erbjuds studenterna olika kurser (15 hp) beroende på vilket av masterprogrammen de följer: De studenter som följer programmet "Miljöekonomi och företagsledning" läser en kurs som fokuserar hur

företag tar hänsyn till den miljöpåverkan verksamheten har och hur denna kan mätas/skattas (4,0 HST 2010; 94% godkända 2010). De studenter som läser programmet ”Agrar ekonomi och företagsledning” läser istället en kurs med fokus på lantbrukskooperativa företag och andra livsmedelssystem (4,0 HST 2010; 94% godkända 2010).

Efter dessa kurser samläser de två studentgrupperna följande kurser under vårterminen det första året: Extern redovisning (10 hp; 3,5 HST 2010; 67% godkända 2010), i kombination med en etikkurs (5 hp; 2,4 HST 2010; 93% godkända 2010). Höstterminen som följer börjar med en kurs rörande investering och finansiering (7,3 HST 2010; 83% godkända 2010), följd av en företagsledningskurs (10,3 HST 2010; 78% godkända 2010), båda omfattande 15 hp. Kurserna som ges under de tre första terminerna lär ut olika typer av metoder – alltifrån kvalitativa ansatser till rena kvantitativa sådana – vilket görs i syfte att lära studenterna att det inom företagsekonomi finns ett flertal sätt att angripa ett forskningsproblem.

I det självständiga arbetet (30 hp, E-nivå; 8,5 HST 2010), vilket avslutar masterprogrammen, får de handledning av mycket välkvalificerade lärare, i de allra flesta fall professorer eller docenter, och i samtliga fall aktiva forskare som publicerar internationellt. Under 2010 godkändes 67% av de studenter som följde kursen för det självständiga arbetet på E-nivå inom ramen av kurstiden. Flera av de resterande studenterna har godkänts under 2011, efter att ha reviderat sina arbeten. Som nämndes inledningsvis kan dels en generell masterexamen i FEK erhållas, dels antingen en masterexamen i något av de två SLU-specifika masterprogram som beskrivits ovan.

Precis som för övriga examensnivåer görs det självständiga arbetet i form av en kurs, med två inledande veckor med gemensamma föreläsningar och seminarier, samt en avslutande seminarie-vecka då de självständiga arbetena presenteras. (Se del 3 – Andra förhållanden)

Del 1

Examensmål 2

För masterexamen skall studenten visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information.

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet.

Som tidigare nämnts är SLU ett forskningsintensivt universitet och vi presenterar aktuella forskningsresultat i våra kurser i så hög grad som möjligt. Kursansvariga lärare är vanligtvis disputerade och själva aktiva forskare i de flesta fall, vilket är en betydande fördel i denna strävan. Inom det företagsekonomiska ämnesområdet har vi dessutom i majoriteten av kurserna någon form av projektarbete eller liknande, där studenterna får träna sig i att genomföra mindre studier av för kursen relevanta problem. Lärarna hjälper till att säkerställa att problemformuleringen inte blir för omfattande, men i övrigt förväntas studenterna själva – ofta i grupper om 3-5 studenter – att integrera kunskap, analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer. De får under utbildningsprocessen insikt i att data ibland är lätt att insamla och ibland inte (inte minst i de fall då studenterna vill fokusera på en problemställning som rör ett u-land eller ett land där information av olika anledningar är svårtillgängligare än i t ex Sverige), något de uppmanas att ta med sig då de planerar sitt självständiga arbete på E-nivå.

Nedan följer en redogörelse för hur utbildningen bedrivs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål 2:

Marknadsföring ur ett hållbarhetsperspektiv:

Kursen är den inledande för de studenter som följer något av våra två masterprogram och har valt det företagsekonomiska stråket. Kursen hålls därför på engelska, då många av våra masterstudenter är utländska. I fokus står ansvarsfullt företagande, inte minst i etiska termer och stor tonvikt läggs vid seminarier, gästföreläsningar, samt projektarbete. Studenterna skriver en salstenta, men förväntas också ta till sig och sammanfatta och diskutera kring tidskriftsartiklar, delta aktivt vid seminarier, samt genomföra och presentera ett projektarbete.

Studenterna examineras i deltagande i seminarier, ett projekt och de skriver även en salstenta. De förväntas också aktivt söka i litteraturen, sammanfatta och diskutera kring tidskriftsartiklar, delta aktivt vid seminarier, samt genomföra och presentera ett projektarbete. Studenternas bakgrund spelar en avgörande roll i utveckling av färdigheter. En vänlig atmosfär i klassrummet är en förutsättning för att många skall våga ”tycka” (vara analytiska) i diskussioner om artiklar. För vissa studenter har tidigare studier inneburit att ”rapa upp” vad läraren har sagt – och för dem blir kritisk förhållningssätt, göra egna analyser, redovisa för dem och ta sig an komplexa frågeställningar förenat med stora utmaningar.

Produktionsekonomi (dubbelklassad kurs):

Även denna kurs ges på engelska inom ramen av våra masterprogram och läses av såväl FEK- som NEK-studenter. Relationen mellan mikroteori, respektive fördjupad produktions- och kostnadsteori samt dess anknytning till tillämpad kalkylering är väsentliga element i kursen. Kursen grundas i hög grad på de grundläggande matematiska principerna för optimering med hänsyn tagen till olika former av fysiska och finansiella restriktioner. Beslutsfattande under risk, icke-

linjär optimering med hänsyn tagen till restriktioner, riskanalysmetoder med hjälp av EV-analys, samt MOTAD-analys och simulering utgör också viktiga delar av kursen. Även detta kursupplägg är relativt präglat av en betydande del föreläsningar (ca 65 timmar). Lektioner och övningar samt redovisningar av projektarbete ingår dessutom. Kursen avslutas med en tentamen på sal.

Studenterna examineras genom deltagande i föreläsningar samt lektioner. Två projekt genomförs av studenterna i grupp vilket redovisas i form av skriftliga PM. Projektuppgifterna avser tillämpade optimeringsexempel där förmågan att utveckla tillämpade modeller prioriteras. Samtidigt förutsätts även studenterna utifrån de matematiska principerna för optimering kunna förklara och tolka resultaten av dessa analyser. De förväntas också aktivt kunna söka litteratur, sammanfatta och diskutera resultaten i tidskriftsartiklar. I detta sammanhang är det av särskild vikt att studenterna kan förstå och härleda de matematiska modeller som vanligtvis utgör grunden för de empiriska analyserna. Studenternas bakgrundskunskaper i matematik spelar en avgörande roll för utvecklingen av dessa färdigheter. En konstruktiv atmosfär i klassrummet bidrar dock ofta till att överbrygga en del av de psykologiska hinder gentemot tillämpad matematik som kan utvecklas i dessa typer av kurser. Ett betydande antal av de studenter som genomfört kursen tillämpar ofta med gott resultat den operationsanalytiska kompetens de förvärvat i sina självständiga arbeten på D/E-nivå.

Miljömässig riskhantering och utvärdering:

Kursen fokuserar på hur företag söker lösningar för att påverka miljön och människorna i och utanför företaget så lite som möjligt då det gäller t ex nedsmutsning, kemikaliespridning och hälsa. En viktig del i kursen är hur företag kan bygga upp, implementera och vidmakthåller ett sk ”Environmental Management System” (EMS), dessutom är uppföljningsproblematiken en viktig del av kursens pensum. Även etiska frågor behandlas i kursen.

Förutom föreläsningar och gäster, skriver studenterna sk artikelreflektioner, dvs de sammanfattar och reflekterar kring en artikel de valt ut enskilt. Dessutom ingår ett individuellt projektarbete i kursen och dessa redovisas av studentgrupperna i ett seminarium.

Lantbrukskooperativa företag och andra livsmedelssystem:

Denna kurs behandlar livsmedelskedjor av olika typ, också med internationella exempel. Ett speciellt fokus ligger på de lantbrukskooperativa företagen och dessas särdrag. Upplägget är i stort sett identiskt med övriga kurser på avancerad nivå, med föreläsningar av såväl akademiker som gäster från näringslivet, ett projektarbete som redovisas i seminarieform, samt en salstenta. Förutom dessa moment ingår också två uppskattade studiebesök i kursen: ett till Lantbrukarnas riksförbund (LRF), ett till Svenska Lantmännen (SL), i båda fallen till dessa företags huvudkontor i Stockholm.

Då kursens innehåll omfattar frågor, som de studerande oftast inte tidigare har stiftat bekantskap med, uppstår många aha-upplevelser. Kursen bidrar till att studenterna öppnar ögonen för detta viktiga ämnesfält – hur näringslivet organiserar sig och varför olika organiseringsätt växer fram. Inom kursen får studenterna teoretiska verktyg, vilka i projektarbetet används för att analysera och få insikter om olika marknadsstrukturer.

Extern redovisning:

De principer som styr och vägleder den externa redovisningen i företag står i fokus i denna kurs. Dessutom tränas studenterna i att utveckla studenternas förståelse för dynamiska aspekter i styrningen av företags lönsamhet, finansiering och tillväxt. Kursen har relativt många timmar (ca 30) med obligatoriska seminarier, samt också datalaborationer. Ungefär 10 timmar ägnas åt föreläsningar.

Etik:

Denna kurs läses, som framgår ovan, samtidigt som kursen i extern redovisning (se ovan). Kursen är relativt ny, kursplanen togs i juni 2008, och utvecklades då studenterna och vi som arbetar med de företagsekonomiska kurserna såg ett stort behov av en sådan kurs. Den primära målsättningen med kursen är att hjälpa studenten att på ett kritiskt sätt använda olika perspektiv för att utveckla sina argument, när det gäller framför allt etiska frågor som de möter i framtida yrkesroller, liksom beslut i vardagslivet.

Inledningsvis hålls föreläsningar för att presentera en teoretisk begreppsapparat och en förståelse för olika etiska perspektiv. Denna del examineras halvvägs in i kursen med en individuell multiple-choice-tentamen, som kontrollerar att grundläggande teori kommunicerats med hela gruppen. Parallellt arbetar sig studenterna igenom tre cases där de, baserat på etisk teori, får ta personlig ställning för och emot olika komplexa situationer de kan möta i ett framtida arbete. Mötet mellan många olika kulturer i klassrummet bidrar till komplexa diskussioner mot bakgrund av en bestämd teoretisk bas. Den senare delen av kursen ägnas åt författandet av en kort individuellt författad essä. Här väljer studenten en egen erfarenhet, problematiserar, analyserar och tar ställning för ett argument. Uppgiften har tre inlämningstillfällen som alla resulterar i feedback från andra studenter liksom från läraren. Det ger deltagarna en möjlighet att i dialogform arbeta fram en välformulerad, välargumenterad essä.

Investering och finansiering (dubbelklassad kurs):

Kursen erbjuds till både FEK- och NEK-studenter och ges på engelska inom ramen av våra två masterprogram. Detta är en styrka, då studentgrupperna har olika bakgrund och därmed kan lära av varandra. Företags investeringsprocess och ekonomiska mål står i fokus för kursen, samt företags finansiella struktur och portföljvalsteori under såväl fullständig säkerhet som osäkerhet. Kursupplägget är relativt föreläsningstungt (ca 60 timmar), men även lektioner och övningar, samt redovisningar av projektarbete ingår.

Kursen avslutas med en hemtenta, vilket motiveras av kursens inriktning mot komplext problemlösande. Denna tenta är normalt uppbyggd kring problemuppgifter kopplade till kursens centrala moment och studenterna får i olika steg visa sin förmåga att integrera ämneskunskap samt analysförmåga. Inom kursen förekommer dessutom fyra inlämningsuppgifter där studenterna utifrån given information får formulera och lösa komplexa problemställningar inom området reala optioner, portföljval, samt stokastisk investeringsanalys.

Företagsledning:

Kursen fokuserar på problemlösning och strategisk ledning, samt beslutsfattande i ett uppförandeperspektiv, dvs fokus ligger på hur företagsledare brukar agera – inte främst på hur de borde ha agerat. Kurslitteraturen behandlas dels genom föreläsningar (ca 25 timmar), dels genom studenternas egen inläsning. Till detta kommer ca 15 timmar övningar, ett projektarbete rörande ett fall i grupp, samt presentation av detta. Studenterna ska också välja ett mindre antal akademiska artiklar (individuellt), skriftligt sammanfatta och diskutera dessa utifrån kurslitteraturen och lämna in 2 sidor per artikel. Dessutom ges en salstenta.

Del 1

Examensmål 3

För masterexamen skall studenten visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete.

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet.

Som beskrivits under examensmål 2 får studenterna i närapå samtliga kurser i masterprogrammet i FEK arbeta relativt självständigt – ofta i grupper med 3-5 studenter – med egenvalda för respektive kurs relevanta problem och frågeställningar. De ska använda adekvata teorier, metoder och analysprocesser, för att inom ramen för framför allt de mer avancerade kurserna (liksom under kursen för det självständiga arbetet på E-nivå) presentera skriftligt såväl som muntligt en PM eller ett projektarbete. Då många av våra studenter på masterprogrammen är icke-svenskar breddas detta arbete till att omfatta i många fall mycket olika frågeställningar, vilka leder till ett bredare spektrum av metoder, samt intressanta insikter i studentgruppen då det t ex gäller situationer och förutsättningar i olika delar av världen.

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål 3:

Marknadsföring ur ett hållbarhetsperspektiv:

Kursen bygger på ett hållbarhetsperspektiv, i vilket marknadsföring studeras ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. En teoretisk förankring i klassisk marknadsföring utgör en förutsättning för att ifrågasätta etablerade modeller och tolkning av klassiska begrepp. I kursen skapar artiklar, seminarier, fallstudier, föreläsare från institutionen och gästföreläsare en grund för att bygga upp en förståelse för nutida marknadsföringsutmaningar. Kursen avslutas med en individuell studie som presenteras muntligt och skriftligt inför kursen.

Det övergripande målet med kursen är att arbeta med marknadsföring som en del av en hållbarhetsvision (i alla sorters organisationer). Här kommer de teoretiska föreläsningarnas grundbegrepp och studenternas egna reflektioner i seminarier, att innebära tillfälle för reflektion. Empiriska studier analyseras i seminarier och skriftliga uppgifter i nästa steg. Gästföreläsare inbjuds till kursen för att berätta om hur hållbarhetsmål beaktas i olika branscher och organisationer. I den senare delen av kursen får studenterna tid för att genomföra en väl förberedd egen empirisk studie. Projektet redovisas muntligt och skriftligt med opponenter. Projektarbetet är en självständig uppgift, som studenterna själva väljer att fördjupa sig inom. Det innebär inte sällan att de studerar något från sitt hemland eller en frågeställning som är en orsak till att de har valt att gå programmet.

Utmaningarna som är förenade med att genomföra en empirisk studie blir uppenbara (vaga syftesformuleringar, avsaknad av relevanta avgränsningar, metodmedvetenhet, val av teoretiska modeller, nervositet vid muntliga presentationer, retorikträningsbehov etc) och projektet utgör en viktig övning inför fortsatta kurser – och framför allt inför det avslutande examensarbetet.

Produktionsekonomi (dubbelklassad kurs):

Kursen ger en omfattande teoretisk och empiriskt tillämpbar kompetens för att lösa relevanta problem med anknytning till de areella näringarna i såväl primärledet som förädlingsledet. Studenterna erhåller därvidlag en god kompetens i att självständigt identifiera relevanta ekonomiska problem men samtidigt så får de även tillgång till en omfattande arsenal av verktyg vilka de har förtrogenhet i att använda. Detta leder till att studenterna förmår att identifiera, analysera samt genomföra studier av höggradig relevans för de areella näringarna. Exempel på studier av detta slag är analyser av omfattningen av olika former av risker som möter storskaliga kommersiella lantbruksföretag, optimala prissäkringsstrategier samt inverkan av ny teknologi i morotsodling med tillämpningar på förädlingsindustri (FINDUS).

Miljömässig riskhantering och utvärdering:

Kursen fokuserar på förvaltningen av den kommersiella produktionen, i interaktion med och påverkan på miljön samt hur de kostnader som uppstår från miljöpåverkan kan mätas och kommuniceras via bokföringssystemet. Efter genomgången kurs skall studenten kunna:

- visa förståelse för hur företag bygger upp, implementerar och vidmakthåller ett s k Environmental Management System (EMS)
- inkludera miljöaspekter i ekonomiska beslutsprocesser
- redogöra för det framväxande fältet rörande s k hållbarhetsredovisning
- visa förståelse för de komplexa etiska frågeställningar som uppkommer i samband med miljöledning i företag
- i grupp analysera miljöredovisningar och ge förbättringsförslag till företagsledare
- använda miljörevision och andra utvärderingsmetoder med syfte att övervaka och granska företags affärssed.

För att kunna exemplifiera hur riskmanagement- frågeställningar/dilemman uppkommer i företags och andra organisationers verksamhet, samt hur de hanteras, möter studenterna teoretiska föreläsningar och empiriska exempel (framför allt genom externa föreläsare och fall). Seminarier och ett individuellt projekt utgör tillfälle till egen analys och övning i färdigheter (muntliga och skriftliga). De individuella projekten presenteras muntligt och alla studenter tar rollen som opponent för två andra studenters projekt.

Lantbrukskooperativa företag och andra livsmedelssystem:

Kursen inleds med en föreläsningssvit där teorier och modeller avseende livsmedelskedjor i allmänhet och kooperativa företag i synnerhet presenteras och diskuteras. Externa gästföreläsare ger exempel från verkligheten. En viktig del av kursen är det projektarbete som studenterna ägnar andra halvan av kursen åt. De skriver arbetet i små grupper (3-5 studenter). Ämnesvalet är fritt men sker i samråd med kursansvarig. Då studentgruppen kommer från många länder, uppvisar ämnesvalen en stor spridning, vilket ger intressanta diskussioner vid seminarierna. För att hjälpa studenterna med projektarbetet ges handledning en bit in i projektet – senast kursen gavs hölls t o m ett förseminarium för att hjälpa studenterna att förbättra sina projektarbeten.

Kursen har en salstenta, vilken ligger någon vecka innan kursen slutar, innan seminarierna, för att möjliggöra att studenterna sedan kan ägna sig åt projektarbetena samt att de som behöver skriva en omtentamen kan göra det periodens sista dag. Tentamen består av två delar; den första fokuserar grundläggande begrepp och samband, medan den andra lägger tonvikt på att utröna vilken grad av förståelse som studenten uppnått.

Etik:

Kursens första del examineras halvvägs in i kursen med en individuell multiple-choice-tentamen, som kontrollerar att grundläggande teori kommunicerats. Parallellt arbetar sig studenterna igenom tre cases där de, baserat på etisk teori, får ta personlig ställning för och emot olika situationer de kan möta i ett framtida arbete. Den senare delen av kursen ägnas åt författandet av en kort individuellt författad essä. Här väljer studenten en egen erfarenhet, problematiserar, analyserar och tar ställning för ett argument. Uppgiften har tre inlämningstillfällen som alla resulterar i feedback från andra studenter liksom från läraren. Det ger deltagarna en möjlighet att i dialogform arbeta fram en välformulerad, välargumenterad essä. Som stöd för muntliga framträdande och skriftliga inlämningar så ges en föreläsning i retorik, samt feedback i små grupper efter muntliga framträdanden. Feedback i små grupper är en utvärdering av både framträdande och innehåll.

Investering och finansiering (dubbelklassad kurs):

Utöver föreläsningar inriktade mot att presentera centrala metoder inom kursens område är kursen uppbyggd kring ett antal centrala moment som syftar till att utveckla studenternas förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar. Detta görs i följande moment:

- a) Dataövningar inom områdena stokastisk riskanalys samt portföljval. Här får studenterna i mindre grupper (2-3 studenter) tillgång till empirisk data där de på olika sätt får analysera tillämpbarhet, välja modell efter data samt formulera problemställning att lösa. Studenterna får också såväl muntligt som skriftligt redovisa sin analys inför övriga studenter samt lärare.
- b) Inom området reala optioner ges studenterna gruppvis (2-3 studenter) en uppgift att identifiera hur teorin är tillämpbar i en given investeringssituation, de får också modellera problemet i sin matematiska form samt analysera problemet efter att först ha fått handledning kring sin formulering/modell. Detta ger en möjlighet till kvalificerad återkoppling och ger möjlighet till ytterligare inläring/reflektion. Studenterna slutredovisar sitt arbete skriftligt och i seminarieform.

De metoder som används i kursen upplevs av studenterna som avancerade. Vi lägger därför vikt vid att ge en grundlig genomgång av materialet i samband med föreläsningarna. För att kunna hantera skillnader i faktiska förkunskaper innehåller kursen också en introducerande genomgång (2 dagar) av nödvändiga matematiska avsnitt. Vi upplever att deras förmåga i förhållande till examensmålet påverkas positivt av dessa stegvisa tillvägagångssätt.

Företagsledning:

Baserad på tidigare kunskaper och på kurslitteraturen, förväntas studenterna arbeta antingen individuellt eller i mindre grupper med frågor rörande beslutsfattande, strategiformulering och hur man som ledare kan implementera beslut och strategier. Detta görs, förutom diskussioner under föreläsningarna i direkt anslutning till kurslitteraturen, genom följande moment:

- a) Artikelreflektioner: Studenterna väljer individuellt ut tre vetenskapliga artiklar med anknytning till kursinnehållet. En PM om totalt två sidor (en sida sammanfattning av artikeln, samt en sida med diskussion/reflektion i relation till övrig kurslitteratur) lämnas in.
- b) Seminarier rörande fall som beskrivs i kursboken, vilka förbereds innan seminariet av studenterna – antingen individuellt eller i grupp.
- c) Projektarbete, i små grupper, med utgångspunkt i de lite större fall som beskrivs i kurslitteraturen. Grupperna handleds och de presenterar sitt projektarbete, samt opponerar på ett annat och deltar aktivt i diskussionerna rörande de andra projektarbetena. Projektarbetet lämnas in.

d) Tentamen består av två delar: Den första fokuserar på grundläggande termer, samband och resonemang, medan den andra fokuserar på studentens grad av förståelse, dvs frågeställningarna är mer komplexa och kräver en djupare insikt i ämnesområdet för att rendera poäng.

Examensmål 3 är också centralt då det gäller det självständiga arbete som avslutar masterutbildningen. Detta arbete bedöms och betygssätts (se också del 3 – Andra förhållanden) bl a med avseende på studentens uppvisade förmåga att identifiera och formulera ett forskningsproblem, att utifrån relevant teori välja en metodologisk ansats och färdigställa en rapport inom den stipulerade tidsramen.

Del 1

Examensmål 4

För masterexamen skall studenten visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper.

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet.

Som nämnts ovan förväntas studenterna i flertalet kurser såväl skriftligt som muntligt kunna presentera och diskutera kring någon för kursen i fråga relevant frågeställning. Vi poängterar under programmets gång vikten av att anpassa texter till målgruppen. Då flera av våra masterstudenter kommer från länder utanför Europa förstärks vikten av att kunna formulera, redogöra för och diskutera frågeställningar och resultat som kan te sig exotiska för flera av studenterna. Då kurserna ges på engelska, tränas studenterna dessutom i att argumentera för sitt projektarbete eller PM i såväl skrift som muntligt.

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål 4:

Marknadsföring ur ett hållbarhetsperspektiv:

I kursen utvecklas marknadsföringsbegrepp och modeller – med hållbarhetsmål i åtanke. Kontexten för dessa studier är både svensk och internationella marknader. Värt att notera är att flertalet tänkbara kursböcker ger västvärldens perspektiv företräde. Det balanseras med ett medvetet val av artiklar som speglar andra kontexter. (Studentgruppen kommer från hela världen).

Många projekt i kursen speglar de problem och intressen som studenterna har med sig till kursen. Ett par projekt har i ett senare skede utvecklats till examensarbeten (och akademiska artiklar). Projektarbetet innebär också övning av färdigheter (att skriva i mallen vi använder för de självständiga arbetena, att strukturera en empirisk studie, att redovisa ett arbete och gå i dialog kring vad som presenterats på ett konstruktivt sätt), något många uppskattar då studenterna kommer till det självständiga arbetet på E-nivå. Föreläsningarna i kursen är till största delen ämneskopplade, men det erbjuds även föreläsningar på tema metod och vetenskapligt skrivande. Projektpresentationerna i slutet av kursen är mycket lärorika och uppskattade. Här möts studenter från olika kulturer med mycket olika erfarenhet av examination. För många studenter är detta deras första muntliga presentation inför en kurs (därför är återföringen i huvudsak av typen ”det här gjorde Du bra, och det här kan Du jobba litet mer på”).

Produktionsekonomi (dubbelklassad kurs):

Kursen ger en omfattande teoretisk och empiriskt tillämpbar kompetens för att lösa relevanta problem med anknytning till de areella näringarna i såväl primärledet som förädlingsledet. Studenterna erhåller därvidlag en god kompetens i att självständigt identifiera relevanta ekonomiska problem men samtidigt så får de även tillgång till en omfattande arsenal av verktyg vilka de har förtrogenhet i att använda. Detta leder till att studenterna förmår att identifiera, planera samt genomföra och kommunicera resultaten av sina studier av höggradig relevans för de areella näringarna. Exempel på studier av detta slag är analyser av omfattningen av olika former av risker som möter storskaliga kommersiella lantbruksföretag, tillämpning av prissäkringsstrategier samt inverkan av ny teknologi i morotsodling med tillämpningar på förädlingsindustri (FINDUS). Introduktion av

ny och tillämpbar teknologi i utvecklingsländer är ett annat exempel där s.k. ”village milking centers” i Indien studerats på uppdrag av DeLaval.

I handledningsprocessen betonas särskilt vikten av att kommunicera och redogöra för dessa resultat såväl i dialog med avnämare och intressenter samt den akademiska sfären.

Miljömässig riskhantering och utvärdering:

Kursen kan på många sätt ses som en fortsättning på den inledande marknadsföringskursen (med miljöinriktning, se ovan) i en begreppsutveckling och en förståelse för hållbarhetsutmaningar för företag (men också andra organisationer). Kursen fokuserar på förvaltningen av den kommersiella produktionen.

Många av delmålen i kursen är relaterade till generiska kunskaper:

- visa förståelse för hur företag bygger upp, implementerar och vidmakthåller ett sk Environmental Management System (EMS)
- inkludera miljöaspekter i ekonomiska beslutsprocesser
- redogöra för det framväxande fältet rörande sk hållbarhetsredovisning
- visa förståelse för de komplexa etiska frågeställningar som uppkommer i samband med miljöledning i företag
- i grupp analysera miljöredovisningar och ge förbättringsförslag till företagsledare
- använda miljörevision och andra utvärderingsmetoder med syfte att övervaka och granska företags affärssed.

Det är dock tydligt att olika industrier, länder, delar av världen – olika kontexter påverkar området ”riskmanagement”. I aktiva dialoger med externa föreläsare, seminarier som bygger på frågeställningar från olika delar av världen (ledda av studenterna själva, gruppvis) och i individuella avslutande projekt får studenterna möjlighet att öva sina (akademiska) färdigheter.

Lantbrukskooperativa företag och andra livsmedelssystem:

Vid föreläsningarna uppmanas studenterna att vara aktiva och ibland kan diskussionerna bli mycket intressanta, då studentgruppen har så olika bakgrund och erfarenheter. Särskilt inför gästföreläsningarna ska studenterna förbereda sig genom att läsa på om det företag gästföreläsaren representerar, detsamma gäller då vi besöker LRF och SL.

Som framgått ovan läggs stor vikt vid projektarbetets kvalitet och det hör till ovanligheterna att något projektarbete blir godkänt direkt efter seminariet i slutet av kursen. Revideringar av någon form krävs innan arbetet godkänns, då målet är att det ska hålla en relativt hög akademisk standard. Huvudskälet till detta mål är förstås att studenterna ska förberedas inför framtida projektarbeten och till sist för det självständiga arbetet på E-nivå. Till detta kommer dock också att väl-skrivna projektarbeten kan användas i t ex framtida kursomgångar (som inspiration/exempel på bra arbeten), eller som underlag till självständiga arbeten på C-, D-, respektive E-nivån.

I och med att kurslitteraturen är forskningsbaserad och har en tonvikt på teoretisk förståelse ökar förutsättningarna för att projektarbetena får ett djup och blir kvalificerande.

Etik:

Studenterna arbetar sig igenom tre cases där de, baserat på etisk teori, får ta personlig ställning för och emot olika situationer de kan möta i ett framtida arbete. En poäng är mötet mellan de många olika kulturer som representeras i gruppen och i detta moment diskuteras mot bakgrund av en bestämd teoretisk bas. Den senare delen av kursen ägnas åt författandet av en kort individuellt författad essä. Här väljer studenten en egen erfarenhet, problematiserar,

analyserar och tar ställning för ett argument. Denna uppgift lyfter fram den internationella variationen i gruppen. Uppgiften har tre inlämningstillfällen som alla resulterar i feedback från andra studenter liksom från läraren. Det ger deltagarna en möjlighet att i dialogform arbeta fram en välformulerad, välargumenterad essä. Som stöd för muntliga framträdande och skriftliga inlämningar så ges en föreläsning i retorik, samt feedback i små grupper efter muntliga framträdanden.

Investering och finansiering (dubbelklassad kurs):

Som redovisats ovan sker en kontinuerlig och stegvis träning i identifikation och formulering av problemställning, i analysarbete samt i både muntlig och skriftlig redovisning. Arbetet är i stor utsträckning baserat på grupsamarbete. På grund av studentgruppens sammansättning med ett betydande inslag av internationella studenter sker därvid en exponering mot olika kulturella sammanhang.

Företagsledning:

Studenterna tränas kontinuerligt under kursen i att skriftligt och muntligt argumentera för, redogöra för och diskutera sina slutsatser (se examensmål 3 ovan). I artikelreflektionerna sker detta individuellt och i kortfattat format, medan projektarbetet tränar studenterna i att skriva en längre, analytisk, text tillsammans med andra, del två i tentamen, till sist, utgör en övning i att individuellt visa vilken grad av förståelse som uppnåtts.

Examensmål 4 är också centralt då det gäller det självständiga arbete som avslutar masterutbildningen. Detta arbete bedöms och betygsätts (se också del 3 – Andra förhållanden) bl a med avseende på det helhetsintryck den skriftliga rapporten ger, samt inte minst hur denna redovisas av studenten/studenterna vid slutseminariet. Dessutom ska studenten/studenterna lämna in en skriftlig summering av sin opposition, ett krav vi infört vårterminen 2011 i syfte att sätta mer emphasis på vikten av att som akademiker kunna genomföra en konstruktiv opposition och leda en seminariediskussion.

Del 1

Examensmål 6

För masterexamen skall studenten visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete.

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet.

Både jordbruks- och miljöekonomi innehåller en rad aspekter som studenterna måste reflektera över, inte minst aspekter av etisk karaktär, men naturligtvis också rörande vetenskapssyn och samhällsnytta t ex. Som beskrivits tidigare tränas studenterna i att självständigt använda sig av teoretiska verktyg för att analysera, diskutera och presentera vetenskapligt grundade resultat. Här är det viktigt att säkerställa att studenterna tränas i att kritiskt och reflekterande genomföra vetenskapliga studier.

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål 6:

Marknadsföring ur ett hållbarhetsperspektiv:

Kursen behandlar frågor som är högaktuella för företag och andra samhällsintressenter. Den klassiska marknadsföringsbilden breddas i en utökad intressentanalys som ger utrymme för ”social marketing” och CR (Corporate responsibility), med bas i en ”triple bottom line” (Social, economic and environmental aspects) ram. Här är etiska aspekter på företagande centrala i ett ifrågasättande av företagets ”raison d’être”, individers agerande, samhällsstrukturer som stöder ansvarstagande och i organisationskulturers roll i fostrande av ansvarstagande. Alla externa föreläsare berör etiska aspekter av management – både explicit och mer implicit – i sin presentation.

Samhälleliga och vetenskapliga aspekter är noga beaktade i val av kursmaterial, externa föreläsare och val av tema för seminarier.

Produktionsekonomi (dubbelklassad kurs):

Kursen grundas på antagandena i traditionell mikroekonomisk teori men även de ekonomiska implikationerna av alternativa målfunktioner diskuteras. Olika miljöaspekter diskuteras utifrån traditionell mikroekonomi och i ett av projektarbetena genomför studenterna en studie där de samhälleliga kostnaderna av en förändrad kväveanvändning analyseras.

I de skriftliga arbetena på D och E-nivå är ett väsentligt kriterium att studenterna visar på förmåga att diskutera implikationerna av en alternativ teoretisk ram för arbetet.

Miljömässig riskhantering och utvärdering:

En färsk kursbok – som ligger nära forskningsfronten är en av förutsättningarna för att hålla en vetenskaplig närhet till forskningsfronten. Vi som arbetar med kursen forskar själva inom områden som ligger inom miljömanagementområdet, vilket borgar för möten med andra akademiker som förmedlar vetenskapliga nyheter. Teman för seminarier ligger starkt kopplade till kursmålen – och i dessa seminarier uppmanas studenterna att bygga en individuell ”analytical note” på både

nyhets- och forskningslitteratur. De avslutande individuella projekten handlar inte sällan om problem/ frågor med etiska förtecken – och dessa projekt presenteras som en avslutning på kursen.

Lantbrukskooperativa företag och andra livsmedelssystem:

Bland de kurser vi har inom företagsekonomi är kanske denna den kurs där studenterna lätt blir medvetna om hur viktigt det är att formulera sin forskningsfråga så distinkt och avgränsat som möjligt, då många studenter kommer från utvecklingsländer, från vilka det kan vara svårt att er-hålla data. Projektarbetets igångsättningsfas är därför mycket högt prioriterad: studentgrupperna tillåts inte gå vidare förrän handledaren godkänt deras projekttidé.

Den teoretiska basen för kursen består av ett flertal generella teorier, vilket innebär att studenterna i sina projektarbeten måste välja vilken eller vilka teorier de vill använda såsom analysredskap. Kursledningen resonerar med var och en av projektgrupperna, varvid samtalen vanligtvis också berör den samhälleliga situation, som projekten passar in i – detta är särskilt relevant, när projekten handlar om livsmedelssystem i utvecklingsländer.

Etik:

Den primära målsättningen med kursen är att hjälpa studenten att på ett kritiskt sätt använda olika perspektiv för att utveckla sina argument, när det gäller framför allt etiska spörsmål som de möter i framtida yrkesroller, liksom beslut i vardagslivet.

Inledningsvis hålls föreläsningar för att presentera en teoretisk begreppsapparat och en förståelse för olika etiska perspektiv. Via tre cases får studenterna, baserat på etisk teori, ta personlig ställning för och emot olika situationer de kan möta i ett framtida arbete, t ex forsknings- eller utvecklingsarbete. Den senare delen av kursen ägnas åt författandet av en kort individuellt författad essä där studenterna väljer ämnen med bäring på sin examen och möjliga framtida arbeten. De problematiserar, analyserar och tar ställning för ett argument. Uppgiften har tre inlämningstillfällen som alla resulterar i feedback från andra studenter liksom från läraren. Det ger deltagarna en möjlighet att i dialogform arbeta fram en välformulerad, välargumenterad essä. Som stöd för muntliga framträdande och skriftliga inlämningar så ges en föreläsning i retorik, samt feedback i små grupper efter muntliga framträdanden.

Investering och finansiering (dubbelklassad kurs):

Som nämnts är problemlösning ett centralt inslag i denna kurs. Träningen och ambitionsnivån i förhållande till examinationsmålet ligger då mest tydligt i förhållande till den vetenskapliga delen. I samband med de olika projektuppgifterna ingår att motivera val av metod vilket ställer krav på studenterna att relatera sin ansats i förhållande till tidigare litteratur samt att bedöma nyttan med den valda ansatsen. Eftersom problemställningarna oftast är avgränsade till enskilda investeringsprojekt är det samhälleliga perspektivet mindre betonat. På samma sätt utgör etiska avvägningar inget centralt moment.

Företagsledning:

Ett huvudsyfte med kursen är, som nämnts tidigare, att sätta sig in i hur det är att vara företagsledare i verkligheten, inkluderande osäkerhet, komplexitet, etiska aspekter och inte minst hur man hanterar människor. Studenterna tränas i att analysera olika situationer och utifrån de teorier som presenteras och diskuteras i kursen, angripa olika problem som ett företag kan ställas inför. Detta görs framför allt i projektarbetet, som baseras på fall från kursboken, samt i den skriftliga tentamen.

Del 2

Syftet med den andra delen av självvärderingen är att redovisa de förutsättningar som har en påtaglig betydelse för utbildningens resultat. En sådan förutsättning är den lärarresurs som används i den utvärderade utbildningen. Därför bör lärosätena i självvärderingen redovisa uppgifter om lärarkompetens och lärarkapacitet samt analysera dessa uppgifter i relation till antal studenter och de mål som gäller för den aktuella examen. Lärosätena har också möjlighet att redovisa och analysera relevanta uppgifter om studenternas förutsättningar och argumentera för hur detta kan ha påverkat utbildningens resultat.

Del 2

Lärarkompetens och lärarkapacitet

Av regeringens uppdrag till Högskoleverket (U2009/427/UH) framgår att:

"Lärarnas kompetens och tillgången på lärare är förutsättningar som normalt har en påtaglig betydelse för utbildningens resultat. Det ska därför ingå som en del i utvärderingarna. Det är dock viktigt att poängtera att lärarkompetensen ska bedömas i relation till de mål som finns för respektive examen. Därför ska lärosätena i självvärderingen redovisa uppgifter om lärarnas kompetens och tillgången på lärare och analysera dessa uppgifter i relation till resultaten."

Analysera lärarkompetens och lärarkapacitet i relation till antalet studenter och de utvalda målen. Här bör även lärarnas yrkeskompetens analyseras i relation till målen.

Analysen av lärarkompetens och lärarkapacitet kompletteras med en redovisning i tabellform. Tabellen ligger sist i självvärderingen.

Lärarkompetensen och lärarkapaciteten – totalt sett för hela institutionen - sammanfattas i tabellform sist i denna självvärdering. Som framgår av tabellen "Lärarkompetens och lärarkapacitet" nedan är ett tjugotal lärare inblandade i undervisningsverksamheten på institutionen. Tabellen ger vid handen att inom FEK-området fanns under kalenderåret 2010 fyra professorer, fem disputerade lärare, samt två doktorander som deltog i grundutbildningsverksamheten. Doktoranderna medverkar främst antingen i grundkurser, alternativt som ledare för diskussionsseminarier, räkneövningar och liknande på avancerad nivå. Professorerna agerar främst som lärare i de avancerade kurserna. Disputerade lärarna tar vanligtvis ansvar för såväl kurser på grund- som avancerad nivå, beroende på de behov som finns vid institutionen och den kompetens de besitter.

Samtliga som deltar i grundutbildningsverksamheten har gått en grundkurs i pedagogik, motsvarande tre veckors heltidsstudier (se https://internt.slu.se/Documents/internwebben/sus-docs/UPC/Katalog%202011-2012_110225.pdf). Dessutom har samtliga med examinationsrätt gått en kurs i att sätta betyg, ett krav som infördes av SLUs ledning i samband med att de flergradiga betygen infördes läsåret 2008/09.

I tabellen sist i denna självvärdering ges kommentaren rörande de priser våra lärare inom FEK fått under perioden 1999-2010: Vid två tillfällen har lärare hos oss tilldelats SLUs pedagogiska pris, studentkårens pedagogiska pris har tre av våra lärare fått, en av lärarna har fått Kungliga Skogs- och Lantbruksakademiens pedagogiska pris, samt en av lärarna har fått såväl (fd) rektor Mårten Carlssons pris, respektive Årets agronom.

Synpunkter från tidigare års studenter utgör en viktig källa till förändringsidéer på kurs- såväl som på programnivå. Det finns ett universitetsövergripande beslut om att kursvärderingar ska

genomföras och följas upp, vilket vi gör både på institutionsnivå (framför allt den enskilda läraren) och på fakultetsnivå (en stående punkt två gånger under året på dagordningen för det sk Utbildningsutskottet (ELMC)). Kursvärderingarna är elektroniska och ger god återföring rörande vilka delar som kan förbättras, vilket uppskattas i hög grad av framför allt den kursansvarige läraren. Förutom den elektroniska kursvärderingen ska den kursansvarige läraren också ha ett möte med en av studentgruppen utvald representant. Vid detta möte ska sammanställningen av kursvärderingen diskuteras och kommenteras, i syfte att göra förtydliganden och konkretisera förbättringsåtgärder. Ett problem är dock tyvärr att svarsfrekvensen i många fall är låg, då vi inte kan lägga in ifyllandet av kursvärderingsblanketten som ett obligatorium i respektive kurs.

Hittills har våra två masterprogram karaktäriserats av en till övervägande delen utländsk studentgrupp. Då många av studenterna kommit från länder som fr o m hösten 2011 måste betala en terminsavgift (i vårt fall 85 000 kr), kommer studentgruppen att minska och i högre grad bestå av svenska studenter och studenter från EU-sfären.

Antal helårsstudenter

Redovisa antal helårsstudenter i den aktuella utbildningen. Redovisningsperioden ska överensstämma med den period som har valts för redovisning av lärarkompetens och lärarkapacitet.

Statistiken nedan gäller kalenderåret 2010.

Antalet unika individer: 1 388, varav 695 kvinnor och 693 män

Antal helårsstudenter på masternivå, 151-210 hp, år 2010

Antal helårsstudenter (FEK-kurserna på masternivåkurserna, årskursvis)	Årskurs 1: 35,7 HST Årskurs 2: 26,00 HST
--	---

Del 2

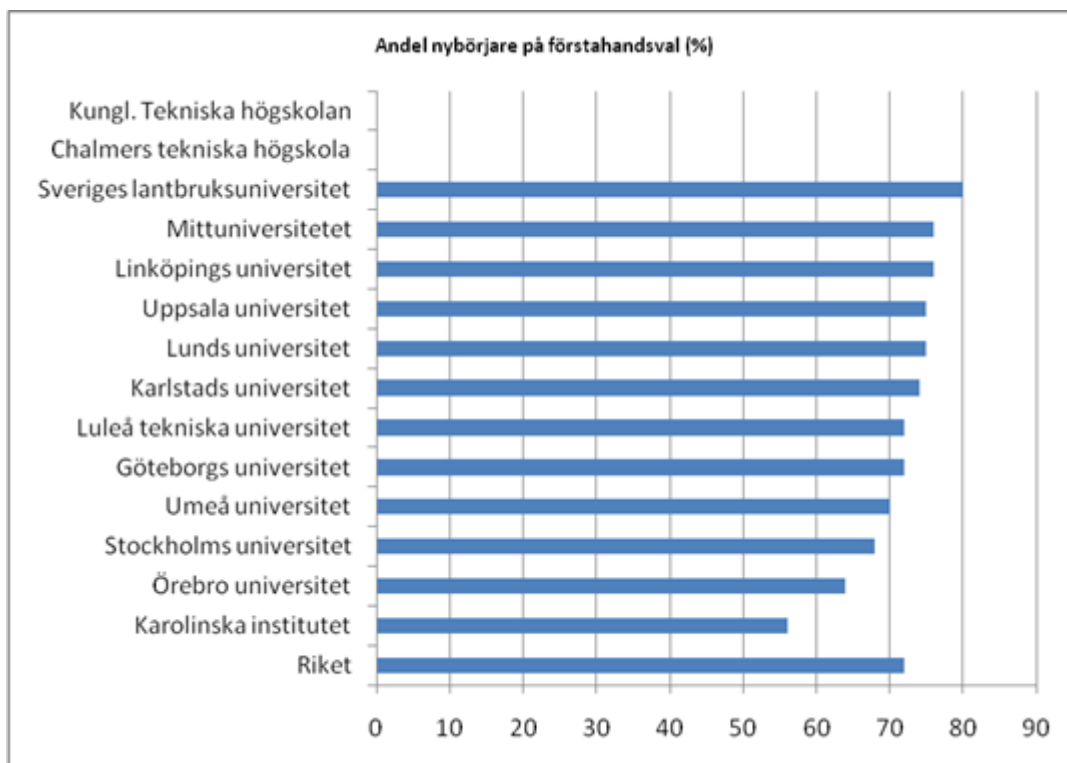
Studenternas förutsättningar

Här ges möjlighet att redovisa och analysera relevanta uppgifter om studenternas förutsättningar och argumentera för hur detta kan ha påverkat utbildningens resultat.

Som nämnts ovan är den absoluta majoriteten av masterstudenterna utländska, varav en stor andel kommer från länder som fr o m höstterminen 2011 måste betala terminsavgift (i vårt fall 85 000 kr). Tidigare år har ca 80 studenter börjat på något av våra två masterprogram. Inför kommande höst verkar det bli totalt bara ca 20 (den senaste informationen ger vid handen att 9 studenter är antagna till Agrar ekonomi och företagsledningsprogrammet, respektive 11 antagna studenter till programmet Miljöekonomi och företagsledning). Hur många av dessa 20 studenter som kommer att följa FEK-spåren i masterprogrammen vet vi i dagsläget inte.

Vi har förhållandevis små studentgrupper, vilket ger förutsättningar för nära kompisrelationer studenterna emellan, likväl som tillgång till disputerade lärare på ett helt annat sätt än på många andra lärosäten. I de studieuppföljningar som gjort ges relativt höga betyg till hur de anser sig ha blivit bemötta av lärarna, övrig SLU-personal, respektive av sina studentkamrater. Studenterna värdesätter den studiesociala miljön, liksom det fina campus SLU har.

Enligt uppgift från Högskoleverkets NU-statistikdatabas hade SLU den högsta andelen nybörjare på förstahandsval år 2009, vilket naturligtvis ger motiverade studenter:

SLUs betyg i den ranking som utfördes av Forneng (se www.urank.se, samt Upsala Nya Tidning, 24 mars 2011, s 24)) under vintern och våren 2010/11, då studenter vid Sveriges universitet och högskolor fick ta ställning till 27 nyckeltal om studenter, lärare, forskning och internationella utbyten resulterade i en tredjeplats. Handelshögskolan i Stockholm och Karolinska institutet erhöll platserna ett och två och Kungliga tekniska högskolan och Uppsala universitet hamnade på plats fyra och fem. De tre i topptriön var desamma för fjärde året i rad.

Del 3

Andra förhållanden

Här kan lärosätet redovisa fakta om de självständiga arbeten som ingår i respektive utbildning, till exempel:

1. Hur många högskolepoäng det självständiga arbetet omfattar.
2. Under vilken termin det självständiga arbetet vanligen genomförs.
3. Om studenterna vanligen arbetar ensamma eller i grupp och i så fall hur många studenter som vanligtvis ingår i gruppen.

På masternivå skriver studenterna oftast sitt avslutande självständiga arbete enskilt, men det händer också att de skriver i par. Studenterna skriver sitt självständiga arbete utifrån en översiktlig dokumentmall, i syfte att nå en god publicistisk kvalitet. Uppsatsens omfattning är 30 hp och skrivs den fjärde terminen, innan examen söks. Som nämnts ovan har vi under de senaste tio åren vid institutionen låtit studenterna skriva sina självständiga arbeten inom ramen av en kurs. Kursens första två veckor innehåller litteratursökningspass på SLUs bibliotek, föreläsning och seminarium om såväl problemformulering som metodval, samt i masterkurserna en föreläsning om vetenskaplig metod. Efter de inledande två veckorna inleds en traditionell handledningsprocess, ledd av en handledare (disputerad då det gäller D/E-uppsatser) och den sista veckan i kursen anordnas seminarier kring de självständiga arbetena. Vissa av E-uppsatserna skrivs på uppdrag från företag och organisationer.

I samband med införandet av de flergradiga betygen, under läsåret 2008/09, infördes ett system för att betygsätta de självständiga arbetena, vilket innebar att studierektor fördelade ut examinationen av dessa bland handledarna, i syfte att skilja rollen som handledare och examinator åt. Fr o m årsskiftet 2010/11 har vi gått ett steg längre och istället satt ihop en grupp, vilken har i uppgift att läsa samtliga självständiga arbeten och betygsätta dessa. I gruppen finns en person som formellt sett är examinator för samtliga självständiga arbeten i FEK, samt en som är examinator för samtliga självständiga arbeten i NEK. Dessa två handleder inget självständigt arbete och tanken är att dessa uppgifter ska rotera bland de disputerade vid institutionen. Alla självständiga arbeten publiceras på Epsilon (open source, se <http://www.slu.se/sv/bibliotek/publicera/sok-epsilon/>), vilket är en del av SLUs satsning på att göra kunskap tillgängligt utanför universitetet.

E-uppsatsen är en slutgiltig övning på den avancerade nivån i att formulera ett relevant forskningsproblem, applicera relevant teori till detta, genomföra en kritisk analys, samt redogöra för detta i såväl tal som skrift. Studenten och handledaren förväntas att göra en tidsplan i början av skrivprocessen. Som nämnts ovan skrivs alla typer av självständiga arbeten inom ramen för en kurs och i slutet av denna hålls en seminarievecka, till vilken ett manus ska föreligga för distribution, samt en muntlig presentation och opposition (på en annan uppsats) ska förberedas. Ett nytt krav har numera (fr o m vårterminen 2011) införts på att oppositionen ska sammanfattas i ett dokument på minst 2 500 tecken, för att säkerställa att en konstruktiv och kritisk opposition genomförs. Vid betygssättningen ska studenten skicka in sin sista version av uppsatsen till handledaren via Urkund, för att minska risken för att plagiat ägt rum. Då handledaren kontrollerat att Urkundsrapporten är OK, fyller han/hon

i en blankett med betygsriterierna för E-uppsatser som utgångspunkt.Handledaren kommenterar framför allt hur skrivprocessen avlöpt (t ex med avseende på studentens grad av självständighet, samt huruvida tidsplanen hållits).

Betygen sätts, som nämnts ovan, utifrån betygsriterierna: problemformulering och generellt upplägg, teoretiska utgångspunkter, forskningsansats och metodval, analys och resultat, rapportstruktur och formalia, samt presentation, försvar och opposition. Kriterie 1-5 har två nivåer (motsvarande de krav som ställs för betyg tre respektive betyg fyra), medan kriterium 6 endast har en (dvs vad som krävs för betyg tre). För att få en femma ska studenten uppnå nivå 3 för samtliga sex kriterier, samt minst fyra fyror. För betyg 4 räcker det med tre fyror och resten treor.

Dessutom kommer det under hösten 2011 att hållas en kurs för lärare (handledare och examinators) i syfte att "kalibrera" betygssättare av självständiga arbeten – en satsning som institutionen har fått pengar till från centrala SLU. Tanken är att de som ska agera examinators av självständiga arbeten ska ha gått denna kurs, alternativt en likartad kurs.

Här ges möjlighet att redovisa andra förhållanden som kan vara särskilt betydelsefulla för att bedöma den aktuella utbildningen och som inte har redovisats tidigare i självvärderingen. Det kan till exempel vara lokala mål, utbildningens profil eller hur stor andel studenter som läser kurser i huvudområdet i program respektive som fristående kurs.

SLUs masterexamina i agrar ekonomi respektive miljöekonomi har särskilda samt preciserade mål att uppnå vid sidan av de allmänna målen, beskrivna i högskolelagen (1 kap, 8 §). Dessa fokuserar på att en student som fått en masterexamen i ekonomi vid SLU ska vara väl förtrogen med agrara eller miljöekonomiska frågor. (Se Utbildningsplan för Agrar ekonomi och företagsledning, Dnr SLU ua 31-1548/07, respektive Utbildningsplan för Miljöekonomi och företagsledning, Dnr SLU ua 31-1549/07.) Dessa mål står i fokus inte minst då vi i så hög grad som möjligt genom masterprogrammet låter studenterna ta del av pågående forskning, samt då de på olika sätt tränas i att själva genomföra vetenskapliga studier, som beskrivs ovan.

Som nämnts ovan finns också möjligheten för studenterna att ta ut en generell masterexamen i antingen FEK eller NEK.

Lärarkompetens och lärarkapacitet
LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - FEK
Eventuella generella kommentarer:

Under perioden 1999 -2010 har följande pedagogiska priser tilldelats lärare inom den företagsekonomiska ämnesdisciplinen:

- SLUs Pedagogiska pris (2 tillfällen)
- Studentkårens Pedagogiska pris (3 tillfällen)
- Kungliga Skogs- och Lantbruksakademiens Pedagogiska pris 2009
- Rektor Mårten Carlssons pris 2008
- Årets agronom 2004

En befattningshavare har under nämnda period vid skilda tillfällen erhållit tre olika priser. En annan befattningshavare har under samma period erhållit två priser.

Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Professor</i>	<i>FEK</i>		<i>100 %</i>	<i>0%</i>	<i>25%</i>	<i>25%</i>	<i>Carl-Johan Lagerkvist</i>	<i>Prefekt 50% av sin anställning, samt avdelningschef FEK</i>

<i>Professor</i>	<i>FEK: Kooperativt företagande; marknads- föring</i>		<i>75%</i>	<i>30%</i>	<i>15%</i>	<i>30%</i>	<i>Jerker Nilsson</i>	<i>25% av arbetstiden är förlagd till SLU Alnarp</i>
<i>Professor</i>	<i>FEK: Produktions- ekomi</i>		<i>100%</i>	<i>10%</i>	<i>50%</i>	<i>40%</i>	<i>Hans Andersson</i>	<i>Ordförande i fakultetens utbildningsutskott</i>
<i>Professor</i>	<i>FEK: Företagsled- ning</i>		<i>100%</i>	<i>10%</i>	<i>40%</i>	<i>50%</i>	<i>Bo Öhlmér</i>	
<i>Universitetslektor, Docent</i>	<i>FEK: Entreprenör- skap</i>		<i>100%</i>	<i>50%</i>	<i>20%</i>	<i>30%</i>	<i>Johan Gaddefors</i>	<i>Började 1 mars 2010; Har 75 hp från Uppsala universitet i praktisk filosofi</i>
<i>Universitetslektor</i>	<i>FEK: Företags- ledning</i>		<i>100%</i>	<i>5%</i>	<i>45%</i>	<i>0%</i>	<i>Karin Hakelius</i>	<i>Studierektor 50% av sin anställning, vice ordförande i fakultetens utbildningsutskott</i>

<i>Forskare, Docent</i>	<i>FEK: Marknads- föring och management med miljöin- riktning</i>		<i>100%</i>	<i>15%</i>	<i>55%</i>	<i>10%</i>	<i>Cecilia Mark-Herbert</i>	<i>Lika villkorsansvarig på institutionen och på fakulteten</i>
<i>Forskare</i>	<i>FEK: Entreprenör- skap</i>		<i>100%</i>	<i>40%</i>	<i>5%</i>	<i>55%</i>	<i>Richard Ferguson</i>	
<i>Forskarassistent</i>	<i>FEK</i>		<i>100%</i>	<i>5%</i>	<i>10%</i>	<i>75%</i>	<i>Helena Hansson</i>	<i>Forskarstudie- rektor 10% av sin anställning</i>
<i>Forskningsassi- stent och doktorand*</i>	<i>FEK</i>		<i>100%</i>	<i>100% 50%</i>	<i>0% 0%</i>	<i>0% 50%</i>	<i>Hanna Astner</i>	<i>* Lärare t o m 31/8; sedan lärare och doktorand resten av 2010</i>
<i>Doktorand</i>	<i>FEK: Kooperativt företagande</i>		<i>100%</i>	<i>23%</i>	<i>2%</i>	<i>0%</i>	<i>Lena Lind</i>	

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - NEK								
Eventuella generella kommentarer								
Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Professor</i>	<i>NEK: Jordbruks- politik och internationell handel</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>40%</i>	<i>60%</i>	<i>Yves Surry</i>	<i>Avdelningschef NEK</i>
<i>Professor</i>	<i>NEK: Naturresurs- och miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>20%</i>	<i>80%</i>	<i>Ing-Marie Gren</i>	
<i>Forskare</i>	<i>NEK: Miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>40%</i>	<i>10%</i>	<i>30%</i>	<i>Rob Hart</i>	<i>Stf prefekt 20% av sin anställning</i>
<i>Forskarassistent, Agr Dr</i>	<i>NEK:</i>		<i>100%</i>	<i>15%</i>	<i>7%</i>	<i>78%</i>	<i>Katarina Elofsson</i>	

<i>Biträdande forskare</i>	<i>NEK: Naturresurs- och miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>20%</i>	<i>80%</i>	<i>Luca Di Corato</i>	
<i>Doktorand</i>	<i>NEK:</i>		<i>100%</i>	<i>20%</i>	<i>0%</i>	<i>80%</i>	<i>Gunnar Lindberg</i>	
<i>Doktorand</i>	<i>NEK</i>		<i>100%</i>		<i>5%</i>	<i>93% (inkl kurser)</i>	<i>Mattias Carlsson</i>	<i>Övrig tid för NL-fakultetens doktorandråd samt skrivande av ansökan till EAAE-konferens</i>

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - ÖVRIGA
Eventuella generella kommentarer

Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Universitets- adjunkt</i>	<i>Statistik och matematik</i>		<i>100%</i>	<i>65%</i>	<i>0%</i>	<i>10%</i>	<i>Razaw Al-Sarraj</i>	<i>Studierektor 25% av sin anställning</i>
<i>Forskare</i>	<i>Agrarhistoria</i>		<i>100%</i>	<i>25%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>Eva-Lotta Päiviö</i>	<i>Studierektor 50% av sin anställning, i övrigt: administration</i>